

Kommunstyrelsen

Nr. 11

§ X

KS/2022:5

Besparingsprogram 2023-2024

Kommunstyrelsens förvaltning ser att tillkommande kostnader för pensioner och att antalet invånare är lägre än vad som antogs vid budgeteringstillfället kommer att påverka utfallet för år 2023. Därtill kommer de obalanser som finns inom barn- och utbildningsnämnden.

För att bättre kunna möta kommande års utmaningar föreslås att ett besparingsbeting fördelas till respektive nämnd, förutom revisionsnämnden. Besparing föreslås till 1% för år 2023 och där undantas även barn- och utbildningsnämnden. För år 2024 föreslås en besparing på 1,5%.

Osäkerheter finns för pensionskostnader, ökade räntekostnader, osäkerhet för utfallet av befolkningsförändringarna framöver i och med att Sverige befinner sig i en lågkonjunktur. Kommunens finansiella nyckeltal är i en negativ trend i och med att kommunen investerar i en högre takt än tidigare år, för att förbättra dessa och därmed stärka kommunens ekonomiska ställning behöver amorteringstakten på kommunens lån öka.

Ordförandens förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att vidta besparingsprogram i enlighet med tjänsteskrivelse daterad den 1 mars 2023.
2. Kommunstyrelsen beslutar att nämnderna återrapporerar till kommunstyrelsen med åtgärdsförslag avseende år 2023 senast den 22 mars 2023.
3. Kommunstyrelsen beslutar att förslag till åtgärder avseende år 2024 hanteras i samband med remissvaret i budgetramar 2024-2026.

.....
Ordf. sign.

.....
Just. sign.

Kommunstyrelseförvaltningen
Siv Jönsson Westerlund
Ekonomichef

Kommunstyrelsen

Besparingsprogram 2023-2024

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att vidta besparingsprogram i enlighet med tjänsteskrivelse daterad den 1 mars 2023.
2. Kommunstyrelsen beslutar att nämnderna åiterrapporterar till kommunstyrelsen med åtgärdsförslag avseende år 2023 senast den 22 mars 2023.
3. Kommunstyrelsen beslutar att förslag till åtgärder avseende år 2024 hanteras i samband med remissvaret i budgetramar 2024-2026.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens förvaltning ser att tillkommande kostnader för pensioner och att antalet invånare är lägre än vad som antogs vid budgeteringstillfället kommer att påverka utfallet för år 2023. Därtill kommer de obalanser som finns inom barn- och utbildningsnämnden.

För att bättre kunna möta kommande års utmaningar föreslås att ett besparingsbeting fördelas till respektive nämnd, förutom revisionsnämnden. Besparing föreslås till 1% för år 2023 och där undantas även barn- och utbildningsnämnden. För år 2024 föreslås en besparing på 1,5%.

Osäkerheter finns för pensionskostnader, ökade räntekostnader, osäkerhet för utfallet av befolkningsförändringarna framöver i och med att Sverige befinner sig i en lågkonjunktur. Kommunens finansiella nyckeltal är i en negativ trend i och med att kommunen investerar i en högre takt än tidigare år, för att förbättra dessa och därmed stärka kommunens ekonomiska ställning behöver amorteringstakten på kommunens lån öka.

Ärendet

I det följande görs en genomgång av beslutad ekonomisk ram, vilka kostnadsökningar kommunen nu ser inträffa utöver budget samt ett förslag till hur kommunen ska parera för dessa kostnadsökningar.

Gällande budget

Den nu gällande budgeten arbetades fram och beslutades under en tid av stigande oro över framtida ekonomisk utveckling. Arbetet präglades av återhållsamhet med medelstilldelning i syfte att skapa visst utrymme att möta den framtida utvecklingen. Utifrån det kunde en acceptabel resultatnivå bibehållas och medel till förfogande avsättas.

Den beslutade budgeten per nämnd ser ut enligt nedan:

Ramar	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelse	69 541	75 061	77 045	78 617
Tekniska utskottet	75 294	73 872	78 160	83 150
Bygg- och miljönämnd	4 064	5 711	5 707	5 902
Kultur- och fritidsnämnd	15 720	16 627	17 258	17 856
Barn- och utbildningsnämnd	496 654	513 913	523 349	537 612
Socialnämnd	316 949	334 416	348 686	364 486
Revisorerna	675	693	712	739
Summa	978 897	1 020 293	1 050 919	1 088 362

I budgeten finns utrymme för att parera för förändrade förutsättningar genom

a. medel till förfogande samt

b. att budgeterad resultatnivå skapar en säkerhetsbuffert i förhållande till ett negativt resultat. Det senare beroende på om kommunen önskar slå vakt om resultatmålet eller ej.

(tkr)	2023	2024	2025
Resultat	11 494	17 922	18 536
Medel till förfogande	10 795	13 328	7 846
- varav ospecificerat	5 545	5 578	2 595

Händelser efter beslutad budget

Sveriges ekonomi befinner sig under ett stort tryck. Inflation, elpriser och räntehöjningar skapar stora påfrestningar i form av kostnadsökningar. Salems kommun kan nu se effekter som påverkar kommunens möjlighet att finansiera verksamheten inom den beslutade budgeten för åren 2023-2025.

Nedan följer en kort beskrivning över vilka effekter som identifierats samt om de är reella eller befarade:

Värdeförändring av kommunens pensionsskuld

Kommunens senaste prognos för pensionskostnader (januari 2023) visar att kostnaderna ökar från tidigare prognos (augusti) på 87,4 miljoner till 102,5 miljoner år 2023. Det är en ökning med 15 miljoner kronor för år 2023. Även för år 2024 ökar kostnaderna med 35 miljoner jämfört med tidigare prognos. År 2025 är prognosen en minskning. Ökningen beror på förändrad ränta samt ändrade inkomst- och prisbasbelopp.

	2023	2024	2025	2026
Prognos augusti	87,4	76,8	73,4	75,2
Prognos januari	102,5	112,4	66,6	69,4
Beräknad kostnadsökning	15,1	35,6	-6,8	-5,8

Räntekostnader

Kommunens kostnader för räntor kan komma att påverkas om kommunen behöver låna mer än vad som är beräknat.

Räntekostnaderna kommer att påverkas marginellt år 2023 enligt dagens prognos. Detta kan förändras om riksbanken kommer att höja räntorna mer än vad som hittills har gjorts. Ny upplåning är tänkt att göras i maj/juni och sedan i slutet på året.

Nämndernas prognoser

Kommunens resultat påverkas i hög grad om nämndernas prognoser under året kommer att avvika negativt mot den budget de tilldelats från kommunfullmäktige. Den höga inflationen samt oklarheter hur lönerörelsen kommer att gå har gjort att det är större påfrestningar på år 2023 än tidigare. Dessa förändringar har beräknats att nämnderna kan hantera inom given budget.

Befarad avvikelse inom barn- och utbildningsnämnden är 20 miljoner kronor för år 2023 och 10 miljoner kronor för år 2024.

Skatteprognos - förbättrat läge just nu

Kommunens skatteprognos kan komma att påverkas om konjunkturen viker. I den skatteprognos som kom den 16 februari 2023 ses att skatteintäkterna kommer att öka med 6,4 miljoner kronor 2023 mot budgeterat och även öka 2024 med 15 miljoner och 2025 med 13,8 miljoner.

Skatteprognosen påverkas även när antalet invånare förändras per 1 november varje år. Det vi kan se nu är att vi i föregående prognos per september 2022 hade 17 465 invånare och utfallet för underlaget till år 2023 blev 17 310 invånare. Det är 155 färre invånare än vi har i budgeten för år 2023. Eftersom skatteprognosen är högre för år 2023 än budget innebär det att vi får mer intäkter per invånare vilket beror på att lönesummans utveckling visar på en större ökning under november och december förra året än vad SKR prognostiserade i december.

Skatteprognos i miljoner kronor	2023	2024	2025	2026
Enl cirkulär i budgetarbetet 2023-2025	1 149	1 194	1 235	-
Enl cirkulär i ramarbetet 2024-2026	1 155	1 209	1 249	1 304
Förändring	6	15	14	

Förslag till hantering av den nya situationen

1. Besparingsprogram tas upp i KSAU den 27 februari
2. Kommunstyrelsen beslutar om uppdrag om besparingar till nämnderna den 6 mars med skyndsam återrapportering till kommunstyrelsen
3. Ärende till KSAU i 20 mars om förslag till ändrade ramar för nämnderna och förändrad total budget för kommunen, inklusive eventuella förändringar i finansieringen om förslaget innebär effekter på upplåningen under året.

4. Kommunstyrelsen behandlar förslaget den 3 april
5. Kommunfullmäktige behandlar förslaget den 20 april

Besparing på nämnderna

Nämnderna föreslås ett besparinguppdrag på 1% av sin nettobudget exklusive de ramar som finns för politisk verksamhet, för SBF och för KS till förfogande. I kommunstyrelsens besparingsbelopp återfinns även plan- och exploateringsenheten (pex) enligt nya reglementet.

För år 2023 föreslås en besparing på 1% för nämnderna, men barn- och utbildningsnämnden undantas besparingar år 2023. För år 2024 föreslås en ytterligare besparing på 1,5% för samtliga nämnder. Den nya nivån ger ca 20 miljoner totalt i lägre kostnader för nämnderna från 2025 och framåt.

Besparingar, årliga, tkr

Nämnd	2023	2024	Totalt
Kommunstyrelse exkl KS till förfogande	661	1 010	1 672
Teknisk nämnd	671	1 024	1 695
Bygg- och miljönämnd	52	79	130
Kultur- och fritidsnämnd	161	246	408
Barn- och utbildningsnämnd	0	7 835	7 835
Socialnämnd	3 335	5 092	8 427
Revisorer	0	0	0
Totalt nämnder	4 880	15 286	20 166

Besparingarna läggs in i nämndernas förslag till ramar för år 2024.

Mats Bergström
Kommundirektör

Siv Jönsson Westerlund
Ekonomichef

Delges
Samtliga nämnder

